

Handopfok van papegaaien.

Van noodzakelijk kwaad naar een vogelvriendelijke, commerciële activiteit

Het met de hand grootbrengen van babypapegaaien en parkieten was tientallen jaren geleden een noodzakelijk kwaad omdat de ouders de eigen jongen niet wilden voeren en verzorgen. Ook was het geen uitzondering dat de ouders de jonge vogels beschadigden door pootjes of vleugeltjes af te bijten of de veren uit te plukken.

Het gebeurde ook dat de ouders de eieren niet gaan broeden waardoor kwekers de eieren in broedmachines ging uitbroeden.

“De noodzaak” van het handmatig grootbrengen van babypapegaaien was het gevolg van fouten in het management. De problemen waren het gevolg van fouten ten aanzien van de voeding, de huisvesting, de verzorging en onvoldoende kennis van het natuurlijke gedrag van papegaaien. Als de pasgeboren vogels, door voedingsfouten bij de ouders, niet gezond of vitaal is zullen de ouders deze jongen niet willen grootbrengen. Daarnaast spelen er tal van stressfactoren waardoor de vogels de eigen jongen niet zelf gaan grootbrengen.

Door verbeteringen in de voeding, de huisvesting en de verzorging waarbij meer rekening wordt gehouden met het normale gedrag van papegaaien verdwijnt de noodzaak van de handopfok.

Papegaaienkwekers hebben de ervaring dat de ouders meer eieren gingen leggen, als de eieren werden weggehaald of als de jonge vogels op jonge leeftijd werden weggehaald bij de ouders. Voor kwekers werd dit vervolgens een belangrijke reden om jongen met de hand groot te brengen, omdat daarmee het aantal gekweekte vogels groter werd. Daarmee werd handopfok van een noodzakelijk kwaad tot een commerciële activiteit.

Eieren of jongen weghalen bij de ouders heeft negatieve consequenties voor dat de pop. De pop is geneigd om binnen een korte periode opnieuw eieren te gaan leggen. Het gaat ten koste van de conditie van de pop. Het heeft een ongunstig effect op de levensverwachting van de pop. Het gaat ook ten koste van de kwaliteit van de eieren en daarmee heeft het een ongunstig effect op de vitaliteit en de gezondheid van de jonge vogels.

Ook neemt de gevoeligheid voor besmettelijke ziekten toe.

De afgelopen jaren is er een toenemende vraag naar papegaaien als gezelschapsvogel vanuit de avicultuur op ingespeeld.

Als argument voor de handopfok wordt gebruikt dat de jonge vogels daardoor beter geschikt zijn als gezelschapsvogels. Er wordt gesuggereerd dat het belang van de papegaai zou zijn. Er wordt volop geadverteerd met papegaaien waarbij de prijs van deze vogels omhoog is gegaan.

Het is een opmerkelijke ontwikkeling omdat bij allerlei diersoorten al vaker de negatieve gevolgen zijn voor het dier als het dier op jonge leeftijd van de ouders wordt gescheiden. Om die reden is bij Algemene Maatregel van Bestuur middels het besluit “Scheiden van Dieren” opgenomen dat het jonge dier een minimum periode bij de ouders moet blijven bij de hond, de kat, het konijn, de aap enz. Voor een jonge chimpansee geldt een minimum periode van 4 jaar.

De afgelopen 15 jaar zijn er tal van publicaties waarbij naar voren komt dat het scheiden van jonge papegaaien van de ouders en daarmee de handopfok van papegaaien allerlei negatieve consequenties heeft ten aanzien van de ontwikkeling en het welzijn van de vogel.

Als de vogels voor of tijdens belangrijke inprentingfases van de ouders worden gescheiden kan dat reden zijn voor structurele en onomkeerbare gedragsproblemen.

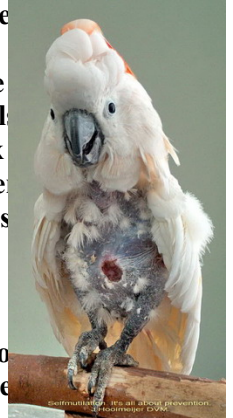
Een aantal gedragsproblemen openbaren zich pas op latere leeftijd als de vogels seksueel actief worden en partnergedrag gaan vertonen.

Onzekerheidsgedrag met overdreven angstgedrag en soms zelfs ernstig paniekgedrag maar ook schreeuwgedrag, plukgedrag en zelfmutilatie kunnen consequenties zijn van het scheiden van de jonge papegaai van de ouders.

Het meest ingrijpende voorbeeld is de situatie van de Molukken kaketoer. Het gaat met Molukken kakatoes in Indonesië heel slecht en de soort wordt zelfs bedreigd in het voortbestaan. Er zijn meer Molukken kakatoes in gevangenschap dan in de natuur rondvliegen.

In gevangenschap zijn er niet veel kweekkoppels die eieren leggen. Het merendeel van de kakatoes wordt vervolgens met de hand grootgebracht om als baby te worden verkocht als gezelschapsvogel. Deze mooie, aantrekkelijke en waardevolle vogels worden hoofdzakelijk impulsief gekocht via handelaren en dierenwinkels door eigenaren die niet beschikken over deskundigheid die nodig is om een dergelijke vogel te kunnen houden. Het eindresultaat is de meeste van deze kakatoes grote gedragsproblemen krijgen, zoals schreeuwgedrag, plukgedrag, bijtgedrag en zelfmutilatie.

Deze gedragsproblemen zijn een belangrijke reden dat een eigenaar de papegaaien weer verkooft of aanbiedt bij een opvangcentrum van papegaaien waardoor we wereldwijd in opvangcentra Molukkenkakatoes tegenkomen met plukgedrag en zelfmutilatie. De basis van deze problemen begint al met het scheiden van de jonge vogels van de ouders.

Conclusie

Op grond van de huidige kennis en ervaring is er alle reden dat papegaaien als charismatische, sociale en hoogintelligente vogels met een hoge levensverwachting worden opgenomen in het besluit "Scheiden van Dieren" omdat deze vogels ernstig getraumatiseerd kunnen worden als deze op jonge leeftijd van de ouders worden gescheiden.

Ook papegaaien hebben het recht om door de ouders te worden grootgebracht, minimaal tot de leeftijd dat de vogels zelfstandig kunnen eten.

Drs. Jan Hooimeijer DVM CPBC
Vogeldierenarts, Papegaaiengedragstherapeut
Voorzitter Stichting Papegaai www.stichtingpapegaai.nl

www.stichtingpapegaai.nl

ant ook een handtekeningen lijst downloaden om zelf handtekeningen te verzamelen. Namens de papegaaien, bij voorbaat bedankt.